

Vilniaus universiteto
Studentų atstovybė

Vilniaus universiteto
Studentų atstovybė
Universiteto g. 3
01513 Vilnius

T. +370 5 268 7144
F. +370 5 268 7145
info@vusa.lt
www.vusa.lt

2016 – 03 – 02

REZOLIUCIJA

„DĖL SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ TENKINIMO BEI LYGIŲ GALIMYBIŲ UŽTIKRINIMO UNIVERSITETE“

Vilniaus universiteto Studentų atstovybės (VU SA) Parlamentas priima šią rezoliuciją, patvirtindamas principines nuostatas dėl specialiųjų poreikių tenkinimo bei lygių galimybių užtikrinimo Universitete.

Iš praktikos žinoma, jog šiuo metu Universiteto bendruomenėje vyrauja ganėtinai siauras specialiųjų poreikių bei su jais susijusių problemų supratimas. Užsienio aukštųjų mokyklų praktika bei tyrimai rodo, jog studijų proceso kontekste didelę reikšmę turi įvairūs mokymosi, nervų sistemos bei kiti sutrikimai ar ligos, galintys neigiamai paveikti studento mokymosi rezultatus. Šiuo metu Universitetui galima deklaruoti turimą negalią, remiantis neįgaliojo pažymėjimu bei jame nurodytu darbingumo lygiu. Mokymosi ir kiti panašūs sutrikimai dėl šios priežasties galimai lieka nepastebėti, o su jais susiję studentų specialieji poreikiai – netenkinami. Universitetas turėtų praplėsti specialiųjų poreikių sampratą, numatyti studijų proceso pritaikymo galimybes bei jas apibrėžti aktualiuose dokumentuose.

Pagalba specialiųjų poreikių turintiems studentams Universitete šiuo metu remiasi finansinės paramos principu, tačiau dažnai to neužtenka. Studentams, turintiems specialiųjų poreikių, labai svarbu turėti galimybę pasikonsultuoti įvairiais klausimais, aptarti studijų proceso pritaikymo galimybes su specialistais. Taip pat tikėtina, kad šiems studentams studijų procesas kels didesnę stresą. Dėl šių priežasčių labai svarbu studentams suteikti nemokamą betarpišką pagalbą, įvairių specialistų konsultacijas.

Tam, kad studijų procesas taptų prieinamas visiems be išimties studentams, Universitetas turi aktyviai ir tikslingai įsitraukti siekiant palankių sąlygų užtikrinimo, vadovaujantis žemiau įvardintais principais.

Studijų prieinamumo principas. Kiekvienas studentas turi teisę į savo pasirinktų studijų prieinamumą. Universiteto atsakomybė yra užtikrinti studijų proceso pritaikymą kiekvienam studentui pagal jo poreikius.

Įgalinančių sprendimų principas. Universitete turi būti priimami tokie sprendimai, kurie įgalintų studentus, turinčius specialiųjų poreikių, pilnavertiškai dalyvauti studijų procese bei bendruomenės veiklose.

Planavimo principas. Universiteto pritaikymo specialiųjų poreikių turintiems studentams procese dažnai pasigendama sistemiškumo bei nuoseklumo. Tam, kad problemų sprendimai, susiję su studijų Universitete prieinamumu, būtų efektyvūs ir ilgalaikiai, o problemos sprendžiamos prevenciškai bei įtraukiant visus Universiteto kamieninius akademinius padalinius, reikalingas sistemiskas bei planinis problemų sprendimas, išsikeliant tikslus bei reguliariai įsivertinant progresą.

Duomenimis grįstų sprendimų principas. Universitetas turi būti atviras studentų poreikiams bei skatinti juos išsakyti. Šiuo metu pasigendame specialiųjų poreikių išsakymo galimybės. Universitete turėtų būti sukurta specialiųjų poreikių surinkimo sistema, kuri būtų lengvai prieinama bei, esant poreikiui, išsauganti studento konfidencialumą. Universitetas turėtų nuolat rinkti ir analizuoti duomenis apie specialiųjų poreikių turinčius studentus, taip pat semtis patirties iš kitų aukštųjų mokyklų. Šiais duomenimis bei kitomis susijusiomis analizėmis turėtų būti remiamasi priimant su specialiųjų poreikių tenkinimo užtikrinimu susijusius sprendimus.

Efektyvaus poreikių tenkinimo principas. Šiuo metu Universitete nėra išsamiai apibrėžtas specialiųjų poreikių tenkinimas bei su juo susijusios procedūros. Universitete turėtų būti įdiegtas specialiųjų poreikių tenkinimo mechanizmas, kuris užtikrintų, jog studentų išsakyti poreikiai dėl studijų proceso pritaikymo būtų tenkinami efektyviai, pritaikant individualiai studentui labiausiai tinkančius sprendimus, vieno langelio principu. Šis mechanizmas turėtų atsispindėti Universiteto struktūroje, o pamatus jos atsiradimui padėtų už tai atsakingo asmens paskyrimas Universiteto administracijoje.

Universalus dizaino¹ principas. Universiteto infrastruktūra pagal galimybes turi atitikti universalus dizaino principus. Jei galimybės tam tikras patalpas Universitete tinkamai pritaikyti nėra, studijų procesas turi būti organizuojamas taip, kad visiems studentams būtų sudaryta galimybė jame dalyvauti (pvz., nesant keltuvo ir/ar nesant galimybės jo įrengti, paskaita turi būti perkelta į tokią auditoriją, kuri būtų pasiekama studentui su judėjimo negalia).

Informacijos prieinamumo principas. Studentams dažnai trūksta informacijos apie specialiųjų poreikių tenkinimą bei su juo susijusiais klausimais. Informacija, adresuojama studentams, turintiems specialiųjų poreikių, dažniausiai remiasi finansinės pagalbos teikimu. Visapusiška informacija apie Universiteto ir atskirų jo padalinių pritaikymą bei studentų konsultavimą turi būti aiški, išsami ir lengvai prieinama internetu bei kituose informacijos šaltiniuose. Ši informacija turėtų būti adresuota ne tik Universiteto bendruomenės nariams, bet ir potencialiems studentams, kurie renkasi studijas.

¹ Universalus dizainas – toks aplinkos ir gaminių kūrimas, kad jais galėtų naudotis visi žmonės kuo platesniu mastu, be specialaus pritaikymo.